Székesfejérvár, 1903. X. évfolyam, 105. szám. Kedd, szeptember 15.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

A zsidónép — világnép.

I. A zsidóság eloszlása a világon.

∞ A zsidóság száma, eloszlása és gyarapodása az egész világon talán a legérdekesebb, de manap még legkevésbbé megbizható fejezete a zsidó világnép statisztikájának. A létszám szigorú, pontos összeállitása ma még lehetetlen és kétséges, hogy a zsidóságnak önerejéből fog-e sikerülni minden országra nézve pontos statisztikát összeállitani. Azok a statisztikai táblázatok, melyeket a *Jüdische Statistik* közzétesz, részben alapszanak csak valódi népszámláláson; egy részük privátforrásokból meritett adatok alapján készült, becslés segitségével s hogy mily szertelenül nagy különbségek állhatnak elő, arra nézve, azt hisszük, elegendő Chicagot idéznünk, melynek az egyik forrás szerint 60.000, a másik szerint 150.000 zsidó lakosa van.

Legpontosabbak s legmegbizhatóbbak azon országok adatai, melyekben a kormány a népszámlálási műveleteket a felekezeti viszonyokra is kiterjeszti, ilyenek: Oroszország, Ausztria-Magyarország, Németország, Irország s némely más állam. Sok esetben ugyszólván csak föltevésekkel dolgoznak s növeli a nehézségeket magának a nemzsidó statisztikai tudománynak némely gyámoltalansága a zsidóság létszámának megállapitása körül. A marokkói zsidók számát például Mulhall az ő statisztikai szótárában (az 1883-ik évre vonatkozólag) 350.000-re teszi, mig a *Meyer*-féle lexikon az utolsó népszámlálás adatai alapján csak 200.000 zsidót jelez Marokkóban. A *Jüdische Statistik* egyik munkatársának állitása szerint a különböző statisztikai munkák tele vannak ilyen ellentmondásokkal, aminek oka részben abban keresendő, hogy az illető szerzők egyáltalában nem tudják mihez fogjanak a zsidókkal s majd vallásfelekezetnek, majd meg nemzetnek tekintik. Épen a Meyer-féle lexikonban fordul elő az a fölötte érdekes dolog, hogy *a zsidóságnak, mint vallásfelekezetnek létszáma lényegesen különbözik a zsidóságnak, mint nemzetnek létszámától.* Magyarázata az, hogy ahol *zsidó nemzetről* van szó, ott beletudják a zsidóságba a kikeresztelkedett és felekezetnélküli zsidókat, akik tehát e fölfogás szerint nem ugyan vallásilag, de fajilag zsidók; viszont, ahol a zsidóság mint vallásfelekezet szerepel: nem jönnek számitásba ama zsidók, akik anyanyelvük gyanánt ama nemzet nyelvét mondják be, amelynek kebelében élnek, illetve, amely „őket környezi.“ Világos, hogy itt olyan viszonyokról van szó, melyek minálunk Magyarországban szinte érthetetlenek, amennyiben itt, legalább a neológ zsidóság ugyszólván hogy csak vallásfelekezeti egységet alkot s nemzetiség tekintetében még azok a zsidók is magyarnak vallják magukat, a kik a magyar nyelvben tökéletlenek vagy épenséggel járatlanok. És ez az eljárás az illető zsidók részéről nem rosszhiszemüség, hanem kénytelenség, mely a magyar zsidó speciális viszonyaiból áll elő. Az a zsidó ugyanis, a ki tökéletlen vagy teljesen gyarló magyar tudásával mégis magyarnak vallja magát, már azért is kénytelen ezzel, mert zsidóul még kevesebbet tud, mint magyarul s ha a nemzetségi hovatartozásnak alapjául *a nyelvet* vennők föl: az ilyen zsidók csak *németnek* vallhatnák magukat, ami rájuk nézve nem volna praktikus, a magyar statisztikára pedig nem volna kivánatos. A magyarországi statisztikában tehát *zsidó felekezet* és *zsidó nemzet* meglehetősen födi egymást, kivéve talán a bevándorolt és egyre bevándorló galiciai zsidóságot, a mely az országnak, de magának a zsidó lakosságnak is kárára és veszedelmére minálunk is statuálni fogja, vagy talán már statuálja a felekezet és nemzet különbségét.

Hogy a zsidóságra vonatkozó statisztikai adatokkal szemben mennyire óvatosnak kell lennünk: arra maga dr. *Nossig* figyelmeztet bennünket azzal a meglepő és őszinte kijelentéssel, hogy a *zsidók létszámát illetőleg inkább a nagyobb számot fogadjuk el, mint a kisebbet,* mert tekintetbe kell vennünk először azt, hogy a *zsidóság rendkivüli mérékben szaporodik,* másfelől pedig nem szabad megfeledkeznünk arról a körülmény.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Hét országon keresztül.

Uti emlékek.

A sokféle vérkeveredésből s a perzselő déli éghajlat befolyásából magyarázhatjuk a spanyol nép egész jellemét. A spanyol szintugy mint az olasz tele van szenvedélyességgel. Tud szenvedélyesen szeretni és szenvedélyesen gyülölni, mint az időjárás, mely nappal szinte elperzsel mindent, éjjel pedig hüvös tengeri szellőt hajt feléje. Az olasztól azonban sokban különbözik. A taliánnak mindig kéznél van a tőr s első dühében leszurja azt, a ki haragját felingerelte. Mi két hétig jártunk a spanyolok közt, igyekeztünk őket megismerni a saját tüzhelyüknél, jó és rossz oldalukról, de egyetlenegyszer sem láttunk se verekedést, se bicskázást, a mi például a mi jó magyar népünknél, sőt sváb atyánkfiainál is a legizgatóbb vasárnapi szórakozások és látványosságok közé tartozik. A bikát leszurja a spanyol, végig tudja nézni a vértől csorgó állatot, mert az erő és ügyesség mérközését látja, embertársa iránt azonban legélénkebb részvéttel tud viseltetni. Ha az utcán mégy és idegen előtte a ruhád, kinevet, kigúnyol, elfelejti, hogy ő caballero, de ha szépen szólsz hozzá, ha udvarias bókot mondasz neki, kész órák hosszat kisérni és magyarázni, a mit csak óhajtasz. Cordovában megismerkedtem egy spanyol pappal, a ki azon ritkaságok közé tartozott, a kikkel latinul is beszélhettünk. Igaz, hogy a kiejtés furcsasága sok akadályt támasztott közöttünk, de mégis megértettük egymást. Megdicsértem a spanyol papokat, hogy a hányat láttam, valamennyi oly elegáns, mintha iskátulyából vették volna ki. Ez tetszett neki s el is árasztott udvariasságával annyira, hogy szinte zavarba hozott. Megmutogatta a szemináriumot, a székesegyházat, kincstárt, s majdnem lekésetett az ebédről. A barátságos szó nyomán fakad náluk az udvariasság. A spanyol nem ugy beszél szolgájával, mint alárendeltjével, hanem mint egy nemes nemzet sarjadékával. Ha gorombáskodik, a szolga rögtön visszavág:

— Velem ne gorombáskodjék az ur, hanem adja ki a béremet s megyek egy házzal odébb. Az én őseim épen ugy küzdöttek a mórok ellen, mint az uréi s ezért semmi kedvem az ön gorombaságait zsebrevágni.

A spanyol csupa szeszély. A mellett, hogy a holdvilág mellett való ábrándozásra, a fantasztikus mesék költésére roppant fogékonysággal bir, ebben a percben a kétségbeesésig tudja ontani a könnyeit, a következőben már fölülkerekedik benne a végtelen könnyelmüség. Érdekes példát hallottam erre nézve. Egyik várost elöntötte az árviz. A piszkos viz árja alámosta a házak falait s a tetők roskadozni kezdettek. A nép a tetőkre volt kénytelen menekülni. A sirás és jajgatás általános volt. Egyszerre megjelenik a polgármester kiséretével, hogy a szerencsétlenség szinhelyét bejárva, segélyről gondoskodjék. A nagy urak tömege imponált a népnek, feledték bajaikat s a leányok dallal üdvözölték a polgármester kiséretét.

A mellett, hogy mód nélkül lusták, és kényelemszeretők, szeretik a mulatságot, a mókát és a tereferét. Évszázadokon keresztül megszokták, hogy Amerika a bőség szarujából öntötte eléjük drágaságait s ők könnyen, ugyszólva gond nélkül élhettek. Egyrészt mód nélkül kapzsivá lettek egész a kegyetlenségig, másrészt a lustaság és megszokott fényüzés mély nyomoruság szülője lett. A hibát azonban nem magukban keresik, hanem a bünbakokban. Haragusznak valakire. Jelenleg a kormányra és államformára. Nem akarok próféta lenni, de azt hiszem, hogy a mostani királyság nem fog hosszu életü lenni. Rohamosan hódit a köztársaság eszméje. A városok majdnem kizárólag republikánus követeket küldenek a parlamentbe. S magunk hallottuk tőlük, hogy a szerbek csak leckét adtak nekik a királygyilkosságra. Mikor Madridba mentünk, a király San-Sebastianba volt menendő. Vezetőnk erre azt jegyezte meg, hogy a spanyolok örülnének, ha még egy-két mértföldet odébb utazna, — a határon kivül — legalább egyszer s mindenkorra megszabadulnának tőle. — Szegény kis spanyol király, szegény Alfonzó!

Legszebb tulajdonsága a spanyolnak a vallásosság. Jellemük ezernyi árnyoldalát a vallás hatalmas ereje nyesegeti. Azt hiszem, régen megszüntek volna már létezni, kiirtották volna már egymást, vagy mások őket, ha életüket a vallás fegyvere nem oltalmazza. S ha az az irány, mely a franciáknál is mind erősebb hullámokat ver, náluk is legyőzi a jót, ha sikerül elvallástalanitani a spanyol népet, a mint az aknaásók régóta fáradoznak már rajta, összeomlik az egész ország, a melynek eddig is csak a katholicizmus tudott erőt nyujtani.

Sevillának egyik kiváló érdekessége a gyönyörü katedrálisa, a mely nevezetességben bátran vetélkedik a világ legelső templomaival. Nagyságra megközeliti a római szt. Péter-templomot s ha azt vesszük, hogy öt hajójának csúcsivei magasságra szintén megközelitik a szt. Péter bazilika boltiveit, némileg fogalmat alkothatunk magunknak impozáns méreteiről. Kápolnáinak száma

Mai lapunk 4 oldal.

00000632

ről, hogy a zsidóság nem egyszer *iparkodik kivonni magát a népszámlálás alól (?)*, még pedig épen olyan országokban, ahol nagy létszámmal dicsekedhetik, minélfogva nem egy esetben nagyon jelentékeny differenciák állhatnak elő.

A világ összes zsidóságának létszáma a legujabb számitás szerint 10 millióra tehető; minthogy az egész világon ma körülbelül 1500 millió ember él, a zsidóság körülbelül háromnegyed percentjét teszi az egész emberiségnek. *Szaporodás tekintetében* (összehasonlító statisztikai tanulmányok alapján) a zsidó faj *első helyen* áll a világ valamennyi népfaja között, amennyiben 3·03-szor gyorsabban szaporodik, mint a nemzsidó fajok és háboritatlan fejlődés mellett *négyszerte rövidebb idő alatt* duplázódnék meg, mint a többi fajok. Igaz, hogy a Sinai pusztán megtartott népszámlálástól 1887-ig létszámának mindössze csak kétszeresére emelkedett, de ez a csekély szaporodás nem a szaporodási képesség kisebbik fokának vagy gyöngeségének tudandó be, hanem merőben történeti okokra vezethető vissza, melyek folyton utjában állottak a zsidó fejlődésnek, mert a XIX. századbeli szabadabb fejlődésről beszámoló pontosabb adatok ismét kétségtelen tanuságot tesznek a zsidó faj nagy szaporaságáról. (Ez a szaporaság nem annyira a születések nagyobb, mint inkább a halálozások kisebb arányszámának eredménye. Magyarországon legalább igy van.)

A zsidó faj eloszlásának főjellemző vonása, hogy *négyötödrésze* Európát lakja és *fele* Oroszországot. Az eloszlási processzus legujabb stádiuma pedig az, hogy a keleti zsidóság mindjobban nyugotra huzódik (részben nem jószántából) és tengeren tulra. Amerikában a zsidóság a legujabb eloszlás folytán ma már jóval meghaladja az egy milliót s Angliában, különösen pedig Londonban az orosz zsidók bevándorlása oly mérveket öltött, hogy a modern kultura legtetején álló, hatalmas angol népben is reakció támadt, fölébredt benne a védekezés szükségességének érzése s ma már Londonban — melynek egyébként zsidó polgármestere van — komolyan foglalkoznak a kérdés megoldásával. (Mi bezzeg fél századon át a fülünket sem mozgattuk.)

Jóllehet a föld egész zsidóságának fele Oroszországban lakik s Oroszország után mindjárt Ausztria következik *egy milliót* jóval meghaladó zsidóságával, mindamellett az európai államok között *aránylag Magyarországban lakik a legtöbb zsidó*, mert mig az öt milliónál többet kitevő orosz zsidóság **4·13** százalékot ad, Magyarországon **4·43** percentet tesz ki a a zsidóság s Ausztriában is csak **4·35**-öt. Négy percenten fölül még csak Romániának van zsidósága **(4·11)**. A kulturállamok közül még *Hollandia* két percent, a német birodalom 1·04 percenttel szerepel. A többi kulturállamban a zsidóság soha sem üti meg az egy percentet. Angliában még a legutóbbi tömeges bevándorlások sem tudták *félpercentre* emelni a zsidóságot, a svájci zsidóság a lakosságnak $^{4}/_{10}$ százaléka. Franciaországban alig több két tizednél, Olaszországban kevéssel több egy tizednél, Spanyolországban pedig mindössze *egy század percent.* **(E. K.)**

— **A kormányválság vajudása.** Hogy mi lesz velünk, sokan találgatják, de hogy ez a rejtély még sokáig marad rejtély, azt mindenki bizonyosra veszi. A kombinációk nagyon sok irányban haladnak s érdekesnek tartjuk közülök megemliteni azt a hirt, a melyet egy benfentes ösmameluk képviselő a lagközelebb hozott. Szerinte, illetőleg a legujabb hir szerint koaliciós ministerium fogja kihuzni az ország megrekedt szekerét *Héderváry* miniszterelnök lesz. Ha ő nem, hát *Széll. Apponyi* vállalkoznék a belügyminisztérségre, *Wekerle* pedig a pénzügyminisztérség iránt érdeklődnék. Ez a kabinet elsősorban az obstrukció leszerelését, illetőleg a katonai javaslat illendő helybenhagyását sütné ki, végezne az indemnitással s aztán feloszlatná az országházat: Szóljon az ország, Persze lenne akkor a fültövek körül nagy vakarózás, különösen az ösze-res liberális honatyák körében!

UJDONSÁGOK.

— **Erzsébet Amália főhercegnő** ma d. u. 3 órakor férje *Lichtenstein* Alajos herceg, uhlanus kapitány kiséretében meglátogatta dr. *Városy* Gyula megyéspüspököt. Ő méltósága advari papjai kiséretében teljes diszben a lépcsö alján fogadta fenséges látogatóját, a ki mintegy 15 percet töltött el a rezidenciában szivélyes beszélgetéssel. Ez volt az első találkozó a fenséges asszony és megyéspüspökünk között.

— **Zichy Gyula gróf itthon.** *Zichy* Gyula gróf apátkamarás, XIII. Leo kedvelt magyar papja, ki X Pius pápa mellett a Vatikánban tényleges szolgálatot teljesit, mint Gyulafehérvárról jelentik, a mult héten néhány napott töltött *Mailáth* Gusztáv gróf erdélyi püspöknek látogatásával. A magyar római zarándoklatoknak ő a lelke s igy nem csoda ha a legnagyobb lelkesedéssel fogadták a müvelt lelkü egyházférfiut. A vendégszerető főpásztor kalauzolása mellett Zichy gróf megtekintette a város nevezetességeit, melyekről és különösen a püspök buzgalmáról elragadtatva szólott. Szeptember 10-én Gyulafehérvárról Mária-Radnára utazott, hogy Mária országában, felejthetetlen hazájában a csodatevő Szüz előtt kifejezze áhitatát.

— **A jó szív.** Erzsébet Amália főhercegnő alig egy-két nap óta lakosa az öskoronázó városnak, máris tanujelét adta vallásos buzgalmának s nemes jószivüségének. Vasárnap reggel a Ferenc-rendiek templomában gyónt és áldozott, most pedig városunk szegényeire fordította kegyes tekintetét s 400 koronát adományozott javukra. Reé István főkapitány a kezeihez juttatott 400 koronából kétszázat az utca szegényei között osztat ki, kétszáz korona pedig 20 szegény családnak fog kiadatni 10 koronánként.

---

megközeliti a negyvenet s valamennyi szinte roskadozik a bennük felhalmozott drágaságoktól. Mikor 500 esztendővel ezelőtt épiteni kezdték, a világ legelső templomának szánták s hogy a kivitel nem maradt messze a szándéktól, mindenki elismeri, a ki összehasonlitást tesz. Különösen szép és értékes a szt. Ferdinánd kápolnája, melynek művészi kivitelü oltárát ezüstből épitették. Természetes az is, hogy a festményeket legjelesebb művészeik remekeiből válogattak össze. Murillónak van itt egy remek szt. Antal képe, a mint az angyalok serege közt megjelenő kis Jézust imádja. A műbirálók megegyeznek benne, hogy e kép a festőművészet netovábbja. A nagy szent elragadtatását, a kis Jézust s az Őt körülrepeső angyalsereggel soha senki művészibben nem festette még meg. Még egy őrangyal kép s az egyik kápolna Mária-képe s több szent képmása a nagy művészt csak emelték szemeinkben.

A főoltár, a 24 kanonoki stallummal a templom közepén áll. Emlitésre méltó az óriás husvéti gyertya, a melynek súlya meghaladja a 2000 (kétezer) fontot. Van egy orgonája, nemcsak függélyes, hanem merőleges sipokkal is. Mint az ágyuk torkai úgy szegeződnek felénk. Persze a hangjuk is megfelel nagyságuknak. Csakúgy reszket, rezeg az egész templom a fortissimok dörgésekor, de a pianok bája is szinte fölülmulhatlan. Épen a vasárnapi nagymisén lévén, álmélkodva tekintettünk egymásra.

— Mi ez? — kérdeztük.

Percekig azt hittük, hogy angyalian csengő gyermekhangok szimfoniája rezgeti a levegőt s csak később tudtuk meg, hogy az orgonából csalják ki a bűvös-bájos hangokat.

Magának a templomnak két káptalana van. Az egyik a főoltáré — 24 kanonok; a másik a Szt. Ferdinánd kápolnáé — 8 kanonok. Fizetésük azonban mindössze 800—1200 forint körül változik.

Pompás a templom mellett elterülő narancs udvar, a melynek egyik sarkában az óriási torony, a Giralda emelkedik. Sokban hasonlit a néhai velencei campanile-hoz, azzal a különbséggel, hogy ez sokkal diszesebb, arab stylusban épült ablakai művészibbé teszik a velenceiek egykori büszkeségénél. A torony tetején itt is szobor van, egy álló bronz alak, a mely kezében a hit jelvényét tartja. Dacára annak, hogy 2800 font a sulya ennek a szobornak, a lenge szél is megváltoztathatja irányát. Innen a neve is Giraldillo (forgó). Tőle nevezték el az egész templomot Giraldának. A torony lépcsői úgy, mint a Campaniléi négyszögben, lassu emelkedésben mennek fölfelé s akár egyszuszzal feljuthatunk a torony erkélyéig. A kilátás, mely innen szemeink elé tárul elbüvöli lelkünket. Alig tudtunk betelni a remek pálmákkal diszitett udvarok, kertek és sétaterek gyönyörü képétől, mely lábaink alatt elterült. Egész sereg harang csüng le a toronyból. Ezeket azonban nem ugy huzzák, mint minálunk szokás, hanem egyet-egyet lóditanak rajtuk s a harang addig forog a maga tengelye körül, a mig meg nem unja a kolompolást. Egyébiránt a harangozásnak ez a módja s mindenütt igy divik egész Spanyolországban.

A mint emlitettem, Sevilla felülről kertnek látszik. A milyen a város nagyban, olyanok az egyes házak kicsinyben. Minden ház udvara egy kedves, idillikus virágos kert. Minden ház kapuja nyitott, illetőleg vasrácsos ajtó választja el az utcától. Ha azt akarjuk, hogy idegen kiváncsi szem be ne kandikáljon, spanyol falat raknak a kert elé. He benéz az ember, egy kicsiny 8—10 lépés nagyszögü udvart lát, körülötte márvány oszlopos folyosókkal, a középen pedig egy-két gyönyörü pálmafa, vagy cidrusfa a mely a negyedik emeletig, illetőleg a háztetőig ér. Ezenkivül egész kis virágerdő. Az udvar a ház központja, disze, ékessége: valóságos kis szalon. Hogy árnyékosabb legyen, felül ponyvát húznak, a melyen csak a pálma, vagy cédrus dugja keresztül a fejét. Az asszonyok ott végzik kézi munkáikat, ott ütik nyélbe a napi pletykát. Minden szoba odanyilik, hogy hüvösségét, illatát az egész ház élvezze. Nagyobb házakban a milyen a mi szállodánk is volt, négy-öt ilyen virágos udvar is van.

Talán mondanom sem kell, hogy gyönyörködve szemléltük ezt a kedves jelenséget, nem egy helyen csoportosan bámultuk a spanyolok finom izlését s ha mást nem is, de ezt nagyon irigyeltük a caballeroktól.

Egyébiránt a Sevillaiak amúgy is sokat adnak a maguk kényelmére. Nem egy helyen találtuk, hogy az utcákon keresztül ponyvákat huztak, hogy a járó-kelők árnyékban járhassanak, illetőleg, hogy az ablakon kihajolva kiváncsi ragyogó szemeiket legeltethessék a járó-kelőkön, a mi azonban viszont is hasonlóképen szokott történni.

Kiváló érdekessége még Sevillának az Alkazár az egykori mór fejedelmeknek palotája.

Kivülről semmit sem mutat, üres, kopasz falak bámulnak ránk. Alig lépünk azonban az épület belsejébe, ámulva állunk meg a pompás portále előtt. Karcsu oszlopokon egy patkóalaku boltiv emelkedik, melyet gyönyörü arabeszkek festői disze ékesit. Minálunk a diszitést különféle emberi, vagy állati alakok festésével szokták előállitani. Az araboknál tiltva volt mindez, hanem a vonalak művészete szinte utolérhetlen alkotásokkal gyönyörködtet. A keleti fantázia valósággal remekelt ezeknek létrehozásában. Széles folyosókon járunk mindenütt, a melyeket kar-

00000633

— **Bérmaut.** Dr. *Városy* Gyula megyéspüspök 11-én pénteken d. u. székvárosából Pilis-Csabára utazott. Már sötétedni kezdett, mire a községbe ért s a lakosság lampionos menetben kisérte főpásztorát a lazaristák kolostorába. Szombaton a reggeli mise után Ő Méltósága kiosztotta a bérmálás szentségét, utána pedig elsősorban a főhercegi uradalom tisztjeit, majd a községi elöljáróságot fogadta. D. u. Csobánkán bérmált az ujonnan kifestett templomban, mely Mihálovics urnő nagy fáradsággal készitett munkája. Innen Pilis-Szántóra ment Orozdi földbirtokos és vallásos, művelt lelki nejének kastélyába, a honnan ugy a templomot, valamint az egész községet sok jóval árasztják el. Pilis-Szent kereszt buzgó népét vasárnap d. u. látogatta meg a megyés püspök s onnan d. u. visszatért székvárosába.

Jövő vasárnap Seregélyesen lesz bérmálás.

— **Plébánosi kinevezés. Mint örömmel értesülünk, Ő fensége József főhercg a pilis-csabai plébániára *Lattyák* Ferdinánd pilis-csabai administratort mutatta be, ki ma tette le a hivatalos eskü t. Szivből gratulálunk és kivánjuk, hogy azokat a zavarokat, melyek a pilis-csabai magyar, német és tót hivek között évek óta dulnak, a fiatal buzgó plébánosnak sikerüljön megszüntetni.**

— **Sakkélet.** Sakkozó társaságunk, melynek tagjai Fekete Géza „Otthon"-kávéházában egy igazi kényelmes otthonban mérik össze erőiket, f. hó 13-án Nagy-Téténybe, Marócy Géza világhirü magyar sakkmester lakhelyére rándult át, hogy ott a budapesti sakkör néhány nevesebb tagjával felvegye a harcot. A kirándulásban és versenyben résztvettek városunkból: Exner Győző, a helyi sakk-kör országos nevű elnöke, Kunos Gyula, az ötletes játékáról ismeretes ügyes sakkozó, Wildenauer János, dr. Friss Adolf, Orbán Imre nejével és Lukács László. A vak sorsra bizták a játékosok szembeállitását s sakkozóink dicséretére legyen mondva, a verseny döntetlen maradt, mert három pártiban győztek. Szép eredmény ez az ország leghiresebb és legnagyobb sakk-klubjával, a budapestivel szemben. A kiránduló társaságot a Marócy és Havas családok, továbbá a község pennája, Főző László ottani jegyző vendégelte meg igazán magyaros szivesláttással. Délután sakkozóink a budapesti vendégek s a szives házigazdák kiséretében az elhunyt nagy sakkmester, Charusek édes anyját látogatták meg s vele a fiatalon elhunyt országos nevü mester sirját megkoszorusták. Méltán megérdemelte az elhunyt e kegyeletes megemlékezést, mert hisz a helyi sakk-körnek tiszteletbeli tagja s a környek számtalanszor szivesen látott vendége volt.

— **Halálozás.** Részvéttel értesültünk, hogy *Konrád* Imre 72 éves korában Almágyon (Gömör m.) meghalt. Az elhunytban *Konrád* Kálmán, a Haggenmacher- sörfőző cég helyi telepének vezető tisztviselője édesatyját gyászolja.

— **Az Amateur-Club** f. hó 14-én választmányi ülést tartott, melyen dr. *Palánszky* Miklós elnökölt. A választmány tagjai szép számban megjelentek. *Pék* Gyula eddigi titkár helyébe ideiglenesen *Tóth* Alén bizatott meg. Az ülés tárgyát képezte a téli programm összeállitása, felolvasásoknak vetitett képekkel való rendezése, a jövő év elején tartandó házi kiállitás megbeszélése és az előkészületek ugy erre, mint a farsangban rendezendő mulatságra. Még egyéb folyó ügy is elintézést nyert.

— **Arató-ünnepély.** Egyszerü, de épen ezáltal megkapó ünnepély folyt le e hó 13-án délután a közeli, gróf *Széchenyi* Viktor tulajdonát képező Sárpentele pusztán. A föld népe kezei fogva földesurával adott kifejezést örömének, hogy egy évi fáradságos munkájuk gyümölcsét ismét élvezhetik. Ünnepi menetben vonult fel a puszta lakossága a kastély elé, hol már várta őket ifju földesuruk nejével együtt. Öröm volt nézni, a mint Molnár József, az ősz aratógazda egy fiatal aratólegénynyel együtt egyszerü szavakban mondották el hálájukat és köszönetüket, hogy uruk alkalmat adott nekik örömük megnyilatkoztatására s az Ég áldását kérték földesurukra. Üdvözlő szavaikra válaszképen Széchenyi gróf a következőket mondotta: „Édes magyar véreim! Ti a föld népe eljöttetek hozzám, ezen kis föld urához, én pedig elmegyek veletek a nagyobb föld, ez ország s az egész világ urához. Veletek munkálkodtam egész éven keresztül, veletek örülök jelenleg. Fogadjátok ezt a csekély kis áldomást oly örömmel, mint a mily tiszta szivemből adom én nektek. De igen helyesen mondta az aratógazda, hogy az Isten nélkül bizony nem lenne jó terméseink. Hozzá forduljunk tehát jelenleg hálaimáinkkal, a mint hozzá fordultunk előzőleg könyörgéseinkkel. Mint mondám, veletek munkálkodtam s láttam, hogy bizony a tiszta buza között is akadt konkoly, mi silányabbá, hitványabbá tette az acélos buzát. S a konkoly nem csak a buzában van, hanem az emberi életben is. Vigyázzatok, óvakodjatok ezen konkolyhintőktől, kik arra akarnak csábitani, hogy romboljátok le azt, a mi van; pedig a rombolás nem fáradságos munka, ahhoz nem kell tudomány, hisz azt a tót napszámos is megteszi. De épiteni! tudjátok ti, hogy mily fáradságunkba került ezen csekélyke föld megmivelése, mily nehezen vártuk a termést! Hát még mekkora fáradságába került apáinknak a meglévők fölépitése s most esztelen emberek mindezeket le akarják rombolni s kiabálják: „le az urakkal!" Ezektől a konkolyhintőktől óvakodjunk. Azt mondtam, hogy elvezetlek benneteket az ország urához: a királyhoz. Nehezebb napjai talán senkinek sincsenek ez országban. Szomoruság, fájdalom fogja el szivét, azt a szivet, mely annyira szereti az ő magyar népét. De az Isten rajta is meg fog könyörülni s leveszi vállairól a súlyos terheket s akkor igazán örömmel kiállthatjuk háromszor, — fejezte be meghatottságtól elcsukló hangon beszédét — hogy: Éljen a király. Zúgó éljenzés hangzott valamennyi ajakról s vállaikra emelték ifju urukat. Ekkor a hymnus eléneklése után a Rákóczy induló hangjai mellett vonult a menet ki az erdőbe, hol már gazdag lakoma várta őket. Még a délután folyamán megjelent közöttük a grófi pár, sőt a közeli pusztákról és városunkból is sokan, többek között *Wense* bárónő, *Erzsébet Amália* főhercegnő udvarhölgye, továbbá a Zichy család néhány nőtagja. Este a kastélyban fényes vacsora volt a főuri vendégek tiszteletére. Az egész ünnepély arról tanuskodott, hogy Sárpentelén megértik egymást a földesúr és népe. Itt bizony nem talál kedvező talajra a szocializmus.

— **Iskolai értesités.** Miután a *keresztelő tanonciskolában* a tanév megnyitása szeptember hó 16-dikán d. u. 3 órakor történik, tisztelettel figyelmeztetjük a t. főnök urakat, hogy tanoncaik beirásáról kellő időben gondoskodni sziveskedjenek. *As igazgató bizottság.*

— **Hiuság a halálos ágyon.** Érdekes világot vet az emberi lélek sajátságaira az a pár szó, amelyet egy haldokló mondott a hódmezővásárhelyi kórházban. Szabó István földmives ezelőtt öt nappal életuntság miatt mellbe lőtte magát. Azóta élethalál közt sinylődik a kórházi vaságyon és állapota mindegyre sulyosabb, ugy, hogy bizony már ő saját maga sem bizik az életéhez. Tegnap délelőtt fölkereste egy régi katonakorbeli pajtása, akivel együtt szolgált a 46. gyalogezredben és a kivel együtt küzdötték végig a boszniai hadjáratot. A régi katonapajtás megilletődve állt meg a haldokló ágyánál és szomoruan szólt:

— Ládd István, hogy is tőhettél ilyent?

— Hogy? Mert szörnyen möguntam az életömet. Csak ögyet sajnálok . . .

— Mögbántad ugy-e?

— Nem. Csak ögyet szégyönlök, hogy katona koromban süccer voltam s most mégsem csináltam treffert, a mikor legjobban akartam.

— **Müszaki iroda.** *Berényi* Győző és *Farkas* Zoltán okleveles mérnökök *müszaki irodája* Székesfejérvárott *Kossuth-utca 20. sz.* alatt. *Elvállalja mindenféle mérnöki munkálat teljesitését*, u. m. felmérést, parcellázást, tagositást, tervezéseket, épitkezést stb. — Müszaki ügyekben szakértőül ajánlkozik.

— **Szüreti mulatság.** A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdij-egylet" székesfehérvári fiókja 1903. évi szeptember hó 27-én özvegy és árva alapja javára saját helyiségében (Latzkovits Béla vendéglője Budai-ut) világpostával egybekötött szüreti mulatságot rendez. Belépti-dij: Személyjegy 1 korona. Családjegy 1 kor. 60 fillér. Kezdete este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Felkéretnek a hölgyek, hogy minél számosabban magyar öltözékben megjelenni sziveskedjék.

Ez alkalommal megemlitjük, hogy a Magyarországi munkások rokkant és nyugdij egylete 1893-ban alakult Budapesten, jelenleg 26000 tagot számlál és 900,000 kor. alaptőkéje van. 87 vidéki városban bir fiók pénztárakkal. Tagja lehet bárki, kor és nem különbség nélkül, a tagok három osztályba fizethetnek: I. oszt. heti 20 fill. II. oszt. heti 24 fill. III. oszt. heti 30 fill. tartoz-

---

csu oszlopok választanak el a kicsiny négyszögü udvaroktól. S hogy a fehér, márvány oszlopok megtarthassák a rájuk nehezedő súlyt, egy vastag oszlop helyett két három karcsut raktak egymás mellé, a mi csodálatos módon emeli az épület diszét. A falakat mindenütt arabeszkek diszitik, az udvarokon, sőt a termek közepén is szökőkutak voltak, hogy a viz csobogása ellensúlyozza a felülről betörő napsugarak perzselő hevét. Maguk a termek mennyezetei a kupolák csodálatos diszitéssel ékeskednek. Mintha csipkéből volnának, szinte átlátszanak. Apró mélyedések, kiemelkedések, harmonikus, művészi arányban fonódnak egymásba. A szinek az ég kék szine, itt-ott piros, de legtöbbször az arany dominál. Az egész épület alacsony, csak egy emeletes.

Természetes, hogy minden teremhez füződik valami emlék. Itt fogadták a mór királyok vendégeiket, a követeket, ott voltak hölgyeik, amott egy kis udvart mutogattak, a gyermekek udvarát, ott játszottak, kergetőztek a szökőkut körül, mig a király az emeletről gyönyörködött bennük. Majd egy födött hosszu folyosóra érünk, a melynek hosszu márvány medencéje fürdőül szolgált a mór király feleségeinek. Csupa fehér márvány az egész.

Legszebb azonban a kert. A déli éghajlat dús növényzete egész gazdagságával igéz meg. A pálmák, cédrusok, fügék, datolyák, narancs- és citromfák s még egy csomó ismeretlen déliinövény egymást váltogatják. Köztük diszlik a leánder, szinte bódító illatával. Majdnem minden tiz lépésnél gyönyörüen épitett szökőkutakat vagy hatalmas fürdőmedencéket láttunk, a melyeknek vize állandóan hűsitette a levegőt. Majd egy téglával kirakott ut állott előttünk, a melynek egész hosszában száz és száz szökőkut ontotta a vizet. De csak egy méter magasságban, hogy az ott sétáló fürdőzőkre egész csinos kis zápor hulljon.

Az épület ma is jó karban van. Nemcsak azért, hogy az idegenek gyönyörködhessenek benne, hanem mert a spanyol királyi udvar is évenkint néhány hetet szokott eltölteni. Az emelet egy része az ő számukra van berendezve.

Megnéztük még a Pilátus házát, mely a római helytartó jeruzsálemi palotájának mintájára készült. A négyszögü udvar sarkaiban régi görög szobrok bámulnak ránk. Értékes mozaikok, különböző termek s ékes diszitések teszik Sevilla egyik érdekességévé.

Egy kiváló nevezetességét azonban utoljára hagytam: a *sevillai borbélyt*. Ki ne hallott volna róla, a haj és szakálirtás világhirü müvészetéről? Annyi van, hogy az ember lépten-nyomon *barbiera*-ra akad. Vasárnap reggeltől estig ott sürögtek-forogtak borotvákkal a résztkérő közönség nyaka körül. Őszinte ember lévén, bevallom, hogy Sevillának ezt a nevezetességét nem tapasztaltam meg. Miért? Mert először is a haj és szakál müvészeit csak szükséges rossznak tartom. Másodszor, mert egyik-másik utitársam azt a hirt hozta róluk, hogy a szakál letarlózása munkájában minél tisztább munkát akarván végezni a maguk könyebbségeért ujjaikkal az ember szájában is tisztelegnek. Engedelmet kérek, az a megtisztelteités legyen kellemes annak, a kinek kellemes, de az én számban nem teszi tiszteletét semmiféle borbély ujja, még ha sevillai is az illető s még ha a cabalerok hazájának európai nevezetességét kellene is érte elszalasztanom.

Bilkei Ferenc.

00000634

nak fizetni, a mely befizetés 10 éven át eszközlendő. 10 év után minden egyes tag — munkaképtelenség esetén — igényt tarthat nyugdijra. És pedig az I. oszt. heti 8 k. 40 f. II. oszt. heti 9 k. 80 f. III. oszt. heti 11 k. 90 f élvezhetnek életfogytáig. A székesfejérvári fiók 1897-ben alakult 100 taggal, jelenleg 325 tagja van. A fiókpénztárnak bevétele évenkint 4—5000 korona, a mi minden hónapban a központnak beküldetik. — A tagok özvegyei és árvái segélyezésére 714 kor. áll a fiók rendelkezésére a helyi takarékpénztárban. Bővebb felvilágositással a helybeli fiók készséggel szolgál a befizetési napokon, minden második vasárnap d. u. 2—5 óráig Laczkovics Béla budai-uti vendéglőjében. Beiratási dij személyenként ez év végeig 1 kor. 20 fill., azután 3 korona.

— **Ellenőrzési szemle.** A véderő törvény 55. §-ban a nem tényleges állománya legénység részére elrendelt ellenőrzési szemlék Székesfejérvár sz. kir. városban a következő napokon fognak megtartatni: 1. *A közös hadsereg s hadi tengerészet* nem tényleges állománya s helyben tartózkodó legénysége részére f. évi október hó 5., 6., 7. és 8. napján d. e. 9 órakor a tüzoltó laktanyában. 2. *A honvédség* nem tényleges állománya s helyben tartózkodó legénysége részére f. évi október 14., 15., 16. és 17. napján d. e. 9 órakor a honvéd laktanyában. Az ellenőrzési szemlén minden nem tényleges állománya katona s honvéd — ide értvén a szogálati kötelezettségük utolsó évfolyamában levőket is — köteles megjelenni. Kivétetnek: a) papjelöltek és papnövendékek; b) azok, kik a folyó 1903. évben tényleges szolgálatban állottak, vagy katonai kiképeztetésben részesültek, vagy tartalékbeli fegyvergyakorlatot teljesitettek; c) a folyó évben tényleges szolgálatra, katonai kiképeztetésre, vagy fegyvergyakorlatra bevonult azon egyének, a kik betegség miatt, vagy felülvizsgáló bizottság elé vezettetésük céljából ismét a nem tényleges viszonyba helyeztettek vissza; d) az igazolványnyal ellátott tartósan szabadságolt altisztek, a kik nyilvánosan szolgálatban véglegesen vagy ideiglenesen alkalmazva vannak; e) a büntető, vagy vizsgálati fogságban levők s a feltételesen szabadlábra helyezett fegyencek is; f) a tengeri utazási engedélylyel, vagy külföldre szóló útlevelekkel ellátott egyének, ha tényleg hajón vagy külföldön tartózkodnak; g) azok, kik az ellenőrzési szemle idejében a csendőrségnél állanak szolgálatban; h) a tartósan szabadságoltak. Azon szemlére kötelezettek, a kik a szemlén meg nem jelennek, vagy arra elkésve érkeznek, utószemlén kötelesek megjelenni s ha mulasztásukat kellőleg igazolni nem tudják, a katonai fegyelmi szabályok szerint fognak büntettetni. Ezen utószemlék a közös hadseregbeli szemlekötelezettek részére f. év november 6. és 9. napján délelőtt 9 órakor a cs. és kir. 69. számu hadkiegészitő kerületi parancsnoksánál helyben, a honvédség szemlekötelezettjei részére pedig f. évi november hó 27. és 28. napján délelőtt 9 órakor a m. kir. 17. honvéd kiegészitő parancsnoksánál helyben fognak meg. tartatni.

— **Drága rokonlátogatás.** Hirt adtunk arról, hogy Nagy Kálmán helybeli asztalos segéd meglátogatta rokonát, Makk Alajos szabad-battyányi lakost, majd betört hozzá s 402 koronát ellopott. A rendőrség meginditotta a nyomozást s azt a vidékre is kiterjesztette s eredményesen. A betörőt ugyanis a csendőrség letartóztatta Moórott s ma már az ügyészség foglya. A rendőrségnél előadta, hogy bucsuzása után a szabad-battyányi „cifrakert"-ben huzódott meg s éjjel az ablak felfeszitése után bemászott a szobába s olvastalanul vette magához a pénzt. Még az éj folyamán Székesfehérvárra jött s az ősz-utcai „Nemzeti kávéház"-ban mulatott. Hajnalban bérkocsin Moóra hajtatott s utközben minden csárdában pazarul költekezett, mignem a csendőrök elcsipték, a mikor azonban már csak 20 koronája volt. A rendőrség átadta az ügyészségnek.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesiteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri" vagy a „Margitszigeti" fümagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállitja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörü sétatérei részére.

Szabad kézből eladó az öreghegyen egy jó karban levő szőllő a városhoz közel, csinos hajlékkal és nagyobb mennyiségü bor. Tudakozódni lehet id. Tomann Józsefnél Kigyó-utca 8. sz.

Tanitó-választás.

Több heti erős és kitartó kortes munka után végre tegnap elérkezett a választás várva várt napja, a mely iránt városszerte nagy volt az érdeklődés, mert ez alkalommal a hölgy-pártiak szálltak szembe a férfi-pártiakkal. Nem korábbi megfontolásnak következménye az elért eredmény, nem is előzte meg azt a szervezetnek, de az iskolai viszonyoknak is gyökeres rekonstruálása; a tanitónők alkalmazása ez esetben tisztán alkalomszerű, a társadalmi kiváltságosak protekciós világának szüleménye. Pedagógiai szempontból nem mondható hátrányosnak a tanitónők alkalmazása akkor, a mikor a *nő*-nevelés határain túl nem terjed, véleményünk szerint azonban a vegyes iskola rendszere mellett a tanitó-kérdés ilyetén megoldását szerencsésnek nem mondhatjuk. Szociális szempontból sokszor vitatott, de eléggé ki nem meritett kérdés ez, mely főleg finánciális szempontból legtöbbször az iskolafentartó hátrányára szolgál. A tanitónők rendszeres alkalmazása a nyugdijazásra vonatkozó eljárás s a szolgálati viszonyok gyökeres megreformálását követeli s a mig e téren intézkedés nem történik, a tanitónők alkalmazása ellen sok szó emelkedhetik. Nem igazságtalan e mellett az a felfogás, hogy ha már a társadalom, az állam megengedi a tanitónő-képzést, ugy alkalmaztatásuk elé akadályokat görditeni nem volna rendjén. Ez a felfogás teheti csak indokolttá az iskolaszék magatartását.

Tegnap délelőtt már jóval 11 óra előtt népes volt a városháza s a kapacitálás suttogó szava közös zsongásba vegyült össze az emeleti nagy tanácsteremben. A kitüzött határidőn tul néhány perccel megszólal az elnöki csengetyü s *Alaghy* Dezső iskolaszéki elnök megnyitotta az ülést s jelezte, hogy Rainiss Ferenc nyugdijaztatása, Magó Károlynak igazgató-tanitóvá történt kineveztetése s Eördögh Mihály vezető-tanitónak elhalálozása folytán ez alkalommal három osztálytanitói állás lesz betöltendő. Miután a választóképesség konstatáltatott s Alaghy Dezső elnök az elnöki kiküldetésre vonatkozó közigazgatási bizottság határozatát bemutatta, a tulajdonképeni választási aktus kezdetét vette.

Az augusztus hó 28-iki véghatárnappal hirdetett pályázatra 21 pályázat érkezett be. Pályáztak: Semsey Gizella (Kalocsa), Kubik Lujza (Székesfehérvár), Kálmán Lenke (Székesfehérvár), Kováts Ilona (Székesfehérvár), Számmer Mária (Székesfehérvár), Brandt Irén (Iszka-Szent-György), Farkas Ernesztin (Budapest,) Szeyvarth Gyula (Tata), Horváth Ferenc (Egyed), Horváth Rezső (Székesfehérvár), Kerner Károly (Környe), Masszauer Gyula (Sátoralja-Ujhely), Szabó Antal (Torda), Szeredi János (Szászváros), Habacht János (Pápa), Kapitány Lajos (Bicske), Kovács János (Kőszeg), Wéber Jenő (Szfehérvár), Péntek Ferenc (Hatvan-puszta), Árvai (Jendrassák) Ignác (Pekelnik) és Szabó Péter (Nyir-Császár). Jelen névsor a tanképesitési osztályzat szerint állittatott össze.

A minősitvényi táblázat, illetve személyi adatok felolvasása után *Alaghy* Dezső elnök jelezte, hogy a fentiek közül Semsey Gizella, Kubik Lujza, Kálmán Lenke, Kováts Ilonka, Brandt Irén, Habacht János, Kapitány Lajos és Wéber Jenő adott be szabályszerüen felszerelt kérvényt, a többiek közül az elnöki vélemény szerint Szeredi János és Péntek Ferenc kérvénye lenne még figyelembe veendő, a mennyiben községi, illetve illetőségi bizonyitvány pótolja a honossági bizonyitványt. Az iskolaszék egyhangulag magáévá tette az elnöki előterjesztést s a most emlitettek választhatóságát kimondotta. A többiek pályázata a hiányos felszerelés folytán mellőztetett. Ezután kezdetét vette a szavazás. Tekintettel arra, hogy egyenlő javadalmazásu állások betöltéséről volt szó, a tagok egyszerre adták le mindhárom szavazatukat nyiltan, élőszóval. A szavazás rendje és eredménye a következő:

Alaghy Dezső: Kapitány Lajos, Wéber Jenő, Péntek Ferenc. **Dieballa György**: Kapitány Lajos, Kubik Lujza, Kálmán Lenke. **Dr. Eisenbart Károly**: Kálmán Lenke, Kováts Ilona, Kubik Lujza. **Dr. Fanta Adolf**: Kubik Lujza, Kapitány Lajos, Wéber Jenő. **Farkasdy Dezső**: Kapitány Lajos, Kálmán Lenke, Péntek Ferenc. **Fittler Béla**: Semsey Gizella, Kubik Lujza, Kálmán Lenke. **Hübner Károly**: Kálmán Lenke, Kováts Ilona, Kubik Lujza. **Karl József**: Kapitány Lajos, Kubik Lujza, Wéber Jenő. **Nagy Ignácz**: Kapitány Lajos, Kálmán Lenke, Kováts Ilona. **Rauscher Béla**: Kapitány Lajos, Kubik Lujza, Wéber Jenő. **Reé István**: Kapitány Lajos, Kálmán Lenke, Kubik Lujza. **Dr. Saára Gyula**: Kapitány Lajos, Kálmán Lenke, Kubik Lujza. **Dr. Schlammadinger Jenő**: Kálmán Lenke, Kubik Lujza, Kapitány Lajos. **Tóth Artur**: Kálmán Lenke, Kováts Ilona, Kubik Lujza. **Tóth István**: Kapitány Lajos, Wéber Jenő, (harmadikra nem szavazott). **Dr. Bierbauer Viktor**: Kálmán Lenke, Kováts Ilona, Kubik Lujza. **Gáncs Jenő**: Kálmán Lenke, Kováts Ilona, Kubik Lujza. **Sólyom Lajos**: Kapitány Lajos, Kálmán Lenke, Kováts Ilona. **Dr. Steinherz Jakab**: Kapitány Lajos, Kálmán Lenke, Kováts Ilona. **Szepesy Géza**: Kapitány Lajos, Kálmán Lenke, Kováts Ilona. **Szirbek József**: Kubik Lujza, Kapitány Lajos, Wéber Jenő. **Tamás Vilmos**: Kováts Ilona, Kálmán Lenke, Wéber Jenő. **Tatay Imre**: Kapitány Lajos, Kálmán Lenke, Kováts Ilona. **Vida Dezső**: Kapitány Lajos, Wéber Jenő, Kálmán Lenke. **Wagner Antal**: Kapitány Lajos, Kubik Lujza, Kováts Ilona.

Összesen tehát leadatott 74 szavazat. Ebből Kálmán Lenke 18, Kapitány Lajos 18, Kubik Lujza 15, Kovács Ilona 12, Wéber Jenő 8, Péntek Ferenc 2 és Semsey Gizella 1 szavazatot kapott vagyis az üresedésben levő három osztálytanitói állásra megválasztattak: Kálmán Lenke, Kapitány Lajos és Kubik Lujza, a kik rögtön diszponáltattak is. Kálmán Lenke a vizivárosi első, Kubik Lujza az öregutcai harmadik és Kapitány Lajos az ezredéves iskola ötödik osztályában fognak tanitani.

A választás megejtése után a tagok, de egyébként a közönség érdeklődése nélkül folyt tovább az iskolaszék ülése, melynek folyamán egyéb adminisztrativ ügyek nyertek elintézést. Nem mulaszthatjuk el elismerésünket nyilvánitani ez alkalommal *Alaghy* Dezső iskolaszéki elnök bölcs és tapintatos elnöki működése felett. Kimeritő részletekig gondosan csoportositva került a pályázat anyaga az iskolaszék elé úgy, hogy a könnyü áttekinthetés mellett a tagok rövid idő alatt teljes tájékozást szerezhettek a beérkezett pályázati kérvények halmazában. Ez *Alaghy* Dezső elnök gondos előrelátását, ügybuzgó tevékenységét dicséri.

IRODALOM.

Akáclombok cimen dr. Fazekas Kálmánné szül. Fazekas Fanni urnőnek ajánlva hat eredeti magyar nóta látott napvilágot. A szöveg- és zeneszerzés kettős nagy feladatának *Haubner* Károly félegyházi lakos igen szépen megfelelt s e hat dal bizonyitéka annak, hogy a szerző ügyes zenei tollától még sokat remélhetünk. A csinos kiállitásban megjelent dalok eredeti motivuma olyan, a milyenről a magyar nóta hires és dallama oly édes-busan melodikus, hogy a magyar sziv csakugyan elérzékenyül hallatára. A zongora kisérettel énekhangra irt dalfüzet a szerzőnél kapható, ára 2 korona, mely összegnek előzetes beküldése után póstaköltség nem terheli a megrendelőt.

Egy vaskereskedő tanonc és egy asztalos tanonc teljes ellátással felvétetik Tögl Géza kereskedőnél Budapest, Váczi-körut 66. szám.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000636